

Pomniki historii i przyrody

Węglin

Miejscowość położona przy szlaku krańickim, zwana Węglinem znana była od XVII wieku. W odległości 6 wiorst od miasta powstał tam majątek i dwór. Osiedli w nim Węglińscy. W XIX stuleciu w skład tych dóbr wchodził folwark obejmujący obszar 1278 morgów. W 1885 roku należały do niego 24 budynki (w tej liczbie 6 murowanych), pokłady wapienia, dwa piece tzw. wapienniki, cegielnia, 984 morgi gruntów ornych i ogrodów, 85 morgów łąk i pastwisk oraz las.

Gdy w roku 1907 Zygmunt Sobieszczański nabywał całą posiadłość — do Węglińskich należała już tylko jej połowa. Po drugiej wojnie światowej majątek Węglin przeszedł na skarb państwa. Na północ od szosy krańickiej powstało osiedle mieszkaniowe, drugie osiedle zaczęło wyrastać na stronie południowej.

Dla mieszkańców obu osiedli terenem rekreacyjnym staje się stary park podworski o powierzchni ok. 11 ha (łącznie z obszarem dawnej zabudowy). Do użytku publicznego przystosowała go młodzież. Cały obiekt przyrodniczy został starannie uporządkowany. Założono aleje, kwietniki, krąg centralny do okolicznościowych imprez, ustawiono ławki.

Park posiada skromną kolekcję drzew i krzewów, reprezentowaną przez: lipę drobnolistną, klon pospolity, klon jesionolistny, kasztanowiec, jesion, grab, jawor, osikę, dąb szypułkowy, topolę, robinie, wierzbę, modrzew, świerk, sosnę pospolitą, bez lilak, karaganę, szakłak, suchodrzew, trzmielinę zwyczajną, bez śnieguliczkę, jeżynę, dziką różę. Uwagę zwraca oryginalna lipa, której obwód pnia wynosi ok. 6 m.

Jesień w węglińskim parku. Foto autora.

Przyjemnym akcentem lokalnej architektury jest stary, zabytkowy dwór, otoczony wokół parkiem. Nad wejściem do niego umieszczony jest balkon, z którego roztacza się ładny widok na park. Dach dawniej kryty był dachówką — obecnie blachą. Po przeciwnej stronie budynku jest mała wieżyczka.

Ze starej zabudowy Węglina zachowały się jeszcze dwa budynki: spichlerz i obora. Prezentują one dawne, dworskie obiekty gospodarcze i mogą zainteresować turystów.

Ciekawostką przyrodniczą jest wąwóz Jarugi. W jesieni dużo barwy i uroku wnosi tam kalina koralowa oraz trzmielina. Wiosną roje pszczół zbierają pyłek z wierzby iwy. W jarze spotyka się klon jesionolistny, osikę, szakłak pospolity, dereń, tarninę, groszek leśny i wiele innych roślin.

Parów jest osobliwością natury. Nad jego urwiskiem jak gdyby zatrzymał się nagle marsz urbanizacji.